

Landskap: Blekinge
 Härad: Medelstads
 Socken: Listerby
 Uppteckningsår: 1936

Upptecknat av: John Månsson
 Adress: Jördo i Hjortahammar
 Berättat av: John Månsson
 Född år 1883 på Jördo

Uppteckningen rör älfiske i jördo:

På vintern bedrivs älfiske genom "blindhutning" som är särlikt från första November till förste April. På vintern när isen håller, så tar man sin "nubba" och stäng "isyxa" och en "älkass" och så går man ut att försöka sin lycka; när man då kommer ut på isen, där man tänker sig att böja så luggar man ett hål i isen för att se om där finns något, som växer på botten; där måste vara något på botten, som växer för att den shall få något att ligga i huvudsakligen är som vi kallar gräsbotten eller snarare "rompor";

Skriv endast på denna sida!

33 svol.

"kvarning" går bra också, om den inte är allt för tydlig, är dess mycke tydlig, då springer alen undan när man slår i hättens plåtställen är alldeles oadugligt för där finns bara gyttja och där ligger inget åt på vintern. När ^{nun} så har träffat något på hättan hugger man ett runt hål i isen och så hugger man ett märke i iskanten av hålet, så hävjer man att hättan runt hålet. Eftersom kommer till märket sedan flyttar man stängen på med under isen och här är den och hättan runt hålet på nytt så flyttar man stängen på nytt en alm under isen och här under för undan så långt stängen räcker. Stängen är efter vinterns jup mellan tio och elva ton almar lång. När isen gått af som merändels går af i Mars månad, så ^{är} merändels blötlättning från låt som vi kallar "uråkta". Båten dines

af vinden och då står man i båten o står
i båten med nubban efter som båten drives,
när båten har drivit så långt man tycker
så lägger man in stängen i båten o så ro
man upp mat vinden igen så långt man
tycker så lägger man in årona o så löjtar
man att vräcka på mytt under tiden man
drives, han man träffa platta på båten som
fins mer oft än på sonma platta. Där man
får möst, där häller man sig man han drivas
inåt upp till tusen meter, om inte vattenet blir
för jupt, beröende på hur vinden ligger till
När man har drivit ned en sian där sträcka
och shall till att ro upp igen så kallar man
det för att man har vräktat in "slöt." En stäng
som användes till att vräka med är i vanliga
fall inte mer än cirka åtta alnar lång

När man vänta han man mycke väl vara
två man o ha var en stäng och sätta med
men i vanliga fall är man bara en man
i varje hat men två man är ju att föredra
när det bläser hårt för dö i det är tungt
att so upp mot vindorn ensam även när
det är tungt väder är det bra att vara
två man för då driver inte båten undan
dö för en man sätta sig på båten
och taga arorna att stryka med så att
båten flyttar på sig, då står den andra
mannen på aktern och hälla i hättan.

När man så träffar en äl, så gäns det ut
som att man slog till härs över en härs
detta sätt kallar vi för shotta när en man
stryker. Älern som man får, när man är två
man, säljas jemensamt och pengarna delas lika

Shulle lungt väder inträffa, när man är ute
på sjön och vänta och inte är mer än en
man i varje båt så läggas den ensa båten
upp och han övergår i den andra båten
och skatta vi tills vinden kommer igen
så man kan driva igen då övergår den
andra mannen igen till sin egen båt
och fortsätter arbetet. På sommaren är det
mera egendomligt att vräcka, när vattnet
är mycket varmt, då kan man stå en halv
dag o vräcka vi säger på förmidagen man
kan då inte få en enda ål; då säger man att ålen
sitter inte ta sig därmed på eftermiddagen
kan man få rätt brax med ål på samma
ställe. Alltid ligger ålen bättre vissa tider
på dager. På vinter är det inte så med ålen
då ligger han/mesa fast i båten för vattnet är kall-

Sedan i maj månad är vären än tidig
och vackert väder och luften blir giss och
mycket regn faller, bruhar ålen gå upp så
den ligger uppe på botten då han man
körja att gistra som vi kallar "far guse"
men det måste vara stilla tungt väder
om nattarna, annars går det inte, för man
kan inte se botten om det blåser. Ej heller om
man ålar. Det kan vara fint väder på kvällen
när man far ut, efter en timme eller två
kan det blåsa upp, då brukar man lägga land
på en holme och ligga och vänta på att det
skall lungna igen. Lungnar det, far man ut
igen och håller på till dager. Det händer ~~säk~~
att ålen inte går upp hela natten. ibland
händer det ålen går upp på kvällen och
ibland i daggrynningen. Alltio om det är fint

väder häller man på hela natten till dager
för man tänker alltid som så, om man inte
får några på förmatten jag häller på tills
i dagsmorgon så går de nog upp då. Det
har även lyckas bra. Så för man även tänka
på brämme i god tid, så man hadde det klart när
Tiden var inne att para just. Man använde red
av furustubbar, då fick man resa upp åt landet
för att hitta stubbar där fanns gamla gubbar som
bröt upp stubbar under vinter denn fick man
Tala vid för att få hitta af dem det kunde
härda många gångar att dom hadde silt sina
stubbar men då bröt di nya. Huvudsaken var
att få sådana stubbar som var mycke tjärna i
Så fick man lja en enhetshult för att henta dessa
stubbar lasset kostade femton kronor bordem.

Tog fem kronor alltså tjugo kronor att få

nedan till sjön. Sedan fick man frakta hem nedan med bat vilket var litet besvärligt men det var inte annat att göra när dom inte kunde köra ut till en ö med häst och vagn. Sedan fick man transportera hem stubbarna till bostaden sedan fick man hugga sörder dem i snai nedström och placera ut fjärneden och lägga ut den på bräder till torkes så den fick torka näst. Såg det ut till regn fick man placera in den under tak, så den inte blev våt. När det sedan blev fint väder, fick man placera ut den igen, tills den blev riktigt väl torr. Annars brann den dåligt. När det sedan blev gissvåder, hadde man en stor arsedd høg med två grifar i denne høg placade men nedan i dess skulle råba för natten. Sedan tog man en stäng och satte

igenom greparsa två man har ned horgon
till sjön sätte den i båten akter över så den
inte skulle vada i vägern när man skulle
se för man tände aldrig upp eld hemma vid
bryggan ictans radde ut på sjön där man
tänkte fara ifrån. På nisan af båten sattes ett så
hällat branjärn bestående af en rund trastötta
cerha en meter lång. I era åndan sägas ut ett
gack för att kunna sätta den på på båtnisan
andra åndan spetsas till. Si beställde man ett
järn hos en smed på cerha femtio fem centimeter
långt i era åndan jordes en hylsa så att man
kunde sätta den på trastötters järnit brötes
en femton centimeter från hylsan till en
nåra nischel den övre åndan blir alltså
femtio centimeter lång i denna horras fyra
hål i dessa hål sätts fyra järn in i båten

Järnen som sätts in i dessa hål är cirka
 fyra centimeter långa järnen smidas fast
 på mittens ändarna höjas uppåt dessa järn
 tjänar till att inte nedan shall trilla i sjön
 när man lägger på den närmare så har lagt
 på ned som man tycker god ^{man} tigr Eld med
 små stickor när det har lagt bra pyr börjar
 man fara runt och se sig omkring om det
 finns någon il. De påstår, att när daggmasken
 horrar i jordlyftet så det synes, då går ålen
 upp på jisse. Ett ordstår siger att "när ale-
 knapporna är så stora som älorna så går
 ålen upp på skrä." Då får man stiga upp tidigt
 på morgonen, när solen gott upp det måste
 vara molnfrei himmel och luftigt väder det kan
 ären gå när det blåser lite då kan man
 "hasta bleke" En del annänder sättran, hornolyja,

Kamtrass, färsk stekt åf plättet som blir
när man stekt ålen. Heller man på en flaska
man får inte sätta på ålen, när man steker
den, då blir plättet satt och då blir inte bleken
bra. Efter midsommarr gär ålen upp på en
batten, som vi kallar "rumppor" som han
växa upp till tre tre ålar. Ibland gär ålen
upp så högt sådligger i själva turparna
allteles dubbla som om de varit sura en
del står längre ned i rumpporna där står
de rätt fram mellan rompporna som
svarta härror. År rumpporna mycke tata,
så är det rätt svårt att hitta ta dem
för så fort nubban rör vid rumpporna
springar ålen undan. Ålen går även upp
på aftonmidagen efter midsommarr men
helst på slättbatten till en borgarr. Ålen

fängas även med hrok, som vi kallar älabrokar
na. Älabrokarna tillredas sålunda, man hörer penton-
trädigt revagarn i mysteri, man hörer även
engelst revagarn i hävor. Det engelska garnet är
inte så grant, som det svenska garnet, men är väl
tarkare. Här man shall laga till brokarna, så
tar man mystat tar rätt på ena ändan sedan fai
man gå runt i marken och ^{drag}revem efter sig
så den sno upp annars knorar den så att man
inte ^{kun}predo upp den så hörer man Tafsgarn. Tafsen
snor man själf med hjälp av en gammal
spissrak. Tafsgarnet måtas av hur långa dom
shall vara så hnyttig ^{man} sammans häda ändar man
filar till en spik i ändan så den blir tämligen
rund och smal man sätter in spiken vid spolen
så den bli fast så hörer man själva udden på spiken
till en liten hrok därpå hänger man Tafsgarnet sedan

sätter man i gång spinroden och trampa runt till
tafsträder blir snodd sedan lägger man den andra
åndan på kroken och sno tillbaka så är tafset
färdigt att sätta fast kroken. Tafset blir cerha
tjugofem centimeter lång man håller på att
sno tafs till man får tre och fyra hundra åt
gångar. Sedan börjar man att sjöre kroharna
Man lägger in bråda framför sig i brådan
gör man ett fäck på cerha ^{etio} ihundräcenti-
meter från åndan, så borrar man ett hål
i en annan bråda där sätter man fast
klafter som vi gör själva af entrå klöften
som är cerha tjugofem centimeter lång är
spetsad i en ändan så man kan sätta den
i hålet som man har borrat i brådan
klaften som är rund kantar man in liten
rämma på längs cerha sjutton centimeter

läng. Så hretar man en rämma till vid sidan
om den andra hända rämmorna hretas på med
mit alltså här där en liten upprinnig så
den liknar en liten pinne som står vid
sidan på kläffter där hänger man på broken
Att göra brokar går till så här att man mäter
pin ändan på brädan till market man
har gjort på brädan alltså ethundrätio centimeter
där där man fast tafset så det inte kan
förflytta sig så hänger man på den broken
på kläffter så mäter man vidare och sätter
fast Taf till man har satt fast ethundra
Taf och brokar det här således ethundra
brokar så klipper man af renen och slår
en öglor på ändan af renen ^{man} (slår fast öglan
i övre ändan på kläffter så att inte
brokarna kan trilla af kläffter när man

Nå har gjort en fem eller sex hundra eller
 flera hörande på hur många hundra man
 tänker att göra så på man sedan bärka
 dem. Det går till sålunda. Man böjer björk-
 bark i stan, barken läggas i en kittel; sedan
 läggs man på vatten så mycke att vattnet
 går över barken sedan får det stå så o dra
 i tre dagar för att barkens shall bli myuk.
 När tre dagar har gått så sätter man kitteln
 på en trefat gör upp eld under kitteln så
 läggs man i litet såda bur mycke han man
 inte säga så presis det beror bara på hur
 mycke man shall laga till när barken
 och sedan har kukt en halv timme läggs
 manien sort som heter "brasilia". Sedan får
 det hela hakta tillsammans tills det blir bruk-
 ceha en och en halv timme. Sedan tar man

4817

upp barken och later barkoson halva näfet
innan man lägger i kroharna för är det
för varmt, då kan det hämmda att renen
häns och bli mindre hållbar. Barkningen
kanar till att renen shall stå sig mot röta.
Här kroharna legat i barkoson ett par tim-
mar, tar man upp dem och lägger dem på
en brädfläke för att rinna af sedan hängar
man upp dem till torres när de sen blir
Torrta lägger man dem i sjön et slag
för att barkoson shall dras ut litet bränd
sedan är kroharna färdiga för användning
första och andra natten är det mindre
lättande för ålen vil inte fårra ta
på nybörjade krokar för barkoson luktar
nog sharp di förti nättarna men sen blir det
bättre. Själva kroken vi användee är en och

16

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

en half centimeter lång och kallas för nyckelbrak N:o 3. Man börjar att hesta brak i början af juni månad man sticker då braken med daggmash som man gräver i jorden o blir det mycke regn så kryper daggmashen upp så han ligger anan på jorden då tar man och tändar en lycka och så går man ut för att placera masha om nätterna så får man ha en stor lida och lägga mashaen i så far man ha ha ha med jord och så i lidan har man mycke daggmash för man byta om ny jord ibland, annars dör mashaen.

När jorden blir torr, är det svart att få tag i daggmash, då försöker man att få tag i råkor, som man tar i klövbuskar längs stranden, där växer klöv på stenar och berg som sliter ned i sjön. När man tar råkor

18

4817

för man använder en så kallad "räkhår", som man binder själv af tättrådigt garn. Man böjer med en cirka tio maskor sedan tar man ut fler maskor undan för undan, tills man får den så stor man önskar, man får alltså använda en stoppnål för att man shall få så små maskor som möjligt. När man då shall till att binda så får man breta till sig en så kallad hävel att slö träden om när man binder. I vanliga fall tar man en gammal nätbit och böjer vid det gär lättere att böja vid en sädans. ~~Att~~ ^{Om} träder på en trädl på nälen en cirka en meter lång så hänger man fast träder i den gamla nätbiten och så tar man häveln och lägger träder om häveln och sätter nälen igenom en maska och drar till maskan in till häveln och där en

vanlig råbandsbrun. När man sedan slagit ur
tio marshor skuter man af marshorna från
huvudet och så sörjer man på en ny huvud.
när man tar ut marshor tar man mäter
två gångar i en marsha ultio^o fai man två
marshor i stället för en så fai man hålla på
att ta ut tills den blir vidhäftig nog som ^{man} flygher
man binder själva haren en circa tretio centi-
meter upp. När haren är bunden fördig tjära man
den med håltygåra för att den shall bli starka.
Sedan för man läga till en ställning att sätta
fast hassen i det går till sålunda att man
tar en tröda på ett tunt tych sagar ut en
rikta fyra och en halv centimeter bred och en
tretiofyra centimeter lång man borrar ett
hål i var ända på rikta man shaffar en
smal häpp på en sjuttio centimeter lång

man hittar till häppen o så sätter man hända
 under på häppen i hälten på ribban sedan sätter
 man fast hassen vid häppen sen höras man
 ett större hål i mitten på ribban för att
 sätta fast ett shaft på en tre fyra alnar lång
 så är räkhåren färdig att använda att ta
 råkor med. Så far man sy en liten tygpose
 en cirka tioyo centimeter gylf där sätter man
 en ännu liten ring i övre hanten för att hålla
 dess uppe så sätter man fast en tråd i
 ringen och hänger den om halsen där
 lägger man räken när man tar dom för
 man far vada ut i sjön längs strandarna
 när man shall ta räken då måste man
 ha en sådan tygpose att lägga räken i
 när då man har fått så många räken man
 behöver den dagen ror man hem för man har

inte Ta så många sår man har till nästa
dag för dom blir odeligiga på grund af varmen
Bli det heligt och slår till däligt väder, för
man inte tag i några råker, för råkern går
inte ifrån om det är soligt och varmt
väder, gör då går di ut på juppare matten
så länge det är heligt. När man sedan shall
börja att sticka kroharna så får man taga af
de större råkern på mitten för annars får di inte
sum på krohen de små får vara som de är
När man har hästat kroharna varje natt för
hela veckan så häste man klätta upp
kroharna i annat fall räta dom upp fot
nog, de häste hängas upp i takringen en eller
två gångar i veckan, när man stöda med dogg-
mask. När man stöder med råkor och doggmask,
så har man en så kallad "sjubba" som man

4817

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22

lägger brokarna på när man stöder sjuhatten
är jord af Tuna bräder vid båda sidor och
en i undan står man fast smått mittför ett tunn
högt som tjänar till att inte revarna och brokarna
skall trilla af sjuhatten, när man shall bär
med brokarna till sjön för man stöda brokarna
hemma. Ked att tiden på hvällen brukar man
fara ut och hesta brokarna, så tar man upp
dem tidigt nästa morgon vid tre och fyrtiden
efter midsommar kan man även hesta brok
med lejor. För den ålen som tar på lejor är inte
inne på fjärdarna för är efter midsommars. Den
ålen som tar på råkor och daggnash tar inte
på lejor o' den ålen som tar på lejor tar inte
på daggnash och råkor. Det är särdeles två slag af
ål, men det är gulål i alla fall, men den är
som tar på lejor är i allmashet större. Man får

4817

ävens abbora och jäddor på lojor. Man tar lojor
med garn som man hällar lojegarn man hant
lojegarnen själva för hand det var ett drygt ar-
bete, men man fick hinda på vintern så det
var gikt till sommaren garnet hantades af kom-
mosgarn N:o 36 maskstorleken är periters millimeter
millan brutarna garnet har hindas så långt
man önskar när man har fört ett garn färdigt
och man tycker, att det har blivit bra hant han
man mycke väl hinda ett till och sätta samman
med det andra när så garnen är hundrad, så
shall man föra fast dem vid telnern eller bona
som de nu hällar. För garnet som vi hällar är
litet graverare garn Tafs garn till exempel, så anmär-
des kommosgarn eller kommoslinor till Talmarna,
så har man haga så halled putat talar att ny
fast vid andre telnern för den blir då litet tyngre

och synker då fortare till botten. Till plåten
 användes man hörn. All hörning af nät
 somm utjöres för hand användes som vi fönt
 har nämt havel och röbansknut eller sjömans
 knut som vi kallas. Om vi nu binder ut garn
 på cirka tretio färmar långt så när garnet är
 fört på sitt tältnar blir det fyra färmar långt
 alltså föres en tredjedel in af garnet. Dåttu när
 när garnet är färdigt så återstår hörning allt
 nybrundet nät barkas före användningen för att
 det shall stå sig för råta. När man så shall ut
 för att ta löjor så får man ta garnen ur bälja
 och ers ansedd sump som vi kallas "söja" den är
 af lägg och förd av trå spetsad åt båda ändar
 med sma hal så att inte löjor kan gå ut ur
 söjan, så ros man ut för att söka efter löjor. Man
 söker hring land där som är vass och viker,

finns där då lojor sätter man garnet fört för annars springer lojorna ut från viken när man så satt garnet, som man sit i viken och plånsar med arorna så springer lojorna ut på garnet när man så shall till att plåna af lojorna eller bera som man hällar. Tär man upp vatten i bäljans och böja på mā ändan af garnet så fört man bera av lojorna släpper man dem i bäljans garnet får stå hela tiden i sjön annars då lojorna man får inte ta upp mera av garnet än man hinner att plåna af så fört när man har plånat om ett par hundra lojor så slår man ned dom i sojas som ligger i sjön bunden vid båten så när man har berat av garnet får man fara till ett annat ställe och se om där finns några lojor så får man fara o sätta tills man får så många man

4817

26

behöver den dagens för man kan inte ta si
 många så det råber för nästa dag för dom
 lever inte i sjöarna till dagens efter man måste
 ha leverande fiskar, annars fönar det sig dåligt.
 När man inte kan få tag i fiskar vid land,
 får man såha utanför, om där finns några
 alltså behöver man gärs som är in och en
 halv meter jupa för att kunna sätta på
 jupare vatten. När det leder fram på efter-
 midagarna vid tre fyra tider får man ta min-
 bra har och eg sig ut på sjön för att hitta.

Man måste vara två man in ror och den en-
 delen ställas och bantar sjön med fiskarna i
 för hänga fast vid båten när man kommer
 till den plats där man tänker att hitta
 Tar man matens i båtens Tar upp sjöns ur
 sjön och slår upp ett par hundra fiskar i båtan

man har alltså ett hål bovat i ena Tälthornet
 för att sätta kläffter i så bojar man, man har
 en så hallud vahare en tillspetsad brädlik med
 en pinne i mittet ett snöre bindas i spett-
 sen på brädliket snöret får vara så långt
 så det räcker till hattens på var juv somhet
 en stor bindas i ändan på snöret brokrenen
 bindas också fast vid stenen, stenen sänkes
 ner till hattens alltså blir ländan på brok-
 renen försedd där. På bojar man att sticka
 broharna, man tar en en brok från kläffter
 tar en löja i halsen sätter fast broken i ejäna
 skinnet vid ryggenan på löjan o så lastar
 man ut den i fjön o så tar man nästa bro
 och gör sammaledes tills man har lastat hela hundrat
 se tar man nästa bumba man bryter tillsam-
 mans alla renarna så fort man lastar ut dem

när man har slutat att hesta så sänker man ned åndan ned i den lösor med den första åndan. "Vaharesi" eller "vålesi" försöker till att man shall kunna se var man har åndan på kroharna, när man shall hämta upp dem på morgonen, när man haster kroharna ut på fjärden brukar man ta ett längre och ett tvärre med försökt att lättare kunna hitta vägen. När man så kommer hem med kroharna får man shicha af fisket till staden som man har fått för maten för man brukar i allmenhet få mycke öl, som är död. Så får man hänga upp kroharna och hänga upp dem till Torkes sedan blir det att fara ut o taga sojor på natten, så man ^{kan} hesta ut krohens på natten på eftermiddagen. När så allfisket är slut för sommaren med kroharna vilket slutar upp i September månad slut,

Häftas krokarna upp sedan hänger man upp dem till torves. När dom bli rödhet näst torra, hängas man iis dom i en bod, för vintern. Man har även stöka krok med Tåbiss men det lönar sig inte inne på grunt vatten på våra fjärder det lönar sig bättre ute på det djupa vattnet. Tåbiss är ett mycke bra hete till flundrar. Man använder samma krokar till flundrar som till älvs, men shall man haka efter flundrar så får man bara haka på djupt vatten för flundrorna går inte upp på grunt vatten på våra fjärder är inte djupare än högts sex och sju almar och där går inte många flundrar upp Där vi haka krokarna efter flundrar är cirka sex fannar just det är en gjöråmma som ^{går} rött in i fjärden och kommer rätt utiför havet.

Ål har man även tå på hov som ni
 hallar, på varens ejter ålen upp är här på
 botten, när man får se en sådans huv slår
 man runt omkring huvens ligga ålen där så han
 det lyckas att man får den men det händer
 ofta att ålen redan gått därfrån för ålen
 ligga inte många dagar i värmen så en
 annan sätter där hovr är att ålen förtur
 hål i botten dit det ena hålet har han
 huvudet och att det andra hålet har han
 stjärtens alltså slår man ned näbban mittan
 både hålen ett tredje slag av hovr är bräckhovr
 ålen ligga där så när bättre (att) yttan
 på botten spricker sätt över där ålen ligga
 alltså fai man slås ner näbban sätt över
 sprickan som synes på botten, bräckhovr och
 hovr med hålen förehommer mer på hösten.

"Härkhan" är också ett fiskeredskap som användes att ta åt med. Härkhan användes under sommaren. Härkhan kan användas på var bottenlag som helst om den inte är alltför tjock utan så man orkar dra fram härkhan man får dra fort annars springer ären undan. När man shall använda härkhan lägger man sig på aktern på knä och böjer dina härrhan längs botten först åt det ena hället före och sen åt det andra före man tag i en ål som man vare kunnat dra härkhan i i över botten så vite ären hima att hoppa över tingsarna. Det kan särskilt rätt bra med härkhan när älen är inne på fjärsarna. En härko tillredes såmed att man tar en sindblad klipper ut en plåtbit tretio tre centimeter lång penton

centimeter bred alltså lägger man den dubbel
 man tar en grov ståltråd på fyrtiova°
 centimeter lång så smides den till så att
 den ^{blå} fyrkantig så lägger man den dubbel så
 blir det tre° tingsar om den tröden så lagar
 man till detta sädana tröde och lägger dubbla
 alltså blir det sexton tingsar man får inte
 lägga dom närmare än en och en ~~halv~~ halv centi-
 meter millimeters annars får man inte på dem
 så slar ^{ömnad} hal i plåten så sätter man in en nit-
 nigel och nitar fast tingsarna alltså alla par
 tingsar så i nedre änden nitar man fast en
 grönare järnpinne som är ett tum längre än
 de andra tingsarna denne järnpinne tjänar
 till att skydda de andra tingsarna för att ta
 mat stenar som ligger på vatten tingsarna fälas
 riktigt vassa så även åher lätt på tingen

4817

Shaftet till hårkass sägas ut af en bråda en
 perr o sex alnar lång. Två tum bred m hälft
 tum och shaftet hyndas till så det blir flat
 den hårten som shall skära fram i vatten
 hyndas bra sharp för att det shall gå lättare
 att dra. Ena ändan hyndas litet spetsig
 för att man shall kunna sätta på hårkan
 så sätter man fast en stark tråd i ände
 tingen invid platen den tjänar till att
 binda fast hårkass i shaftet annars kan
 det hänta att man taggar den från shaftet
 ur sidan hårka får man beställa hos en
 som han för hårkor en smed, hårkass
 kostar då tio till tolv kronor på styck.
 Har man material han man för in hårka
 själv men den blir inte så bra därfor
 föredra man att beställa hos smeden.